

پیام تسلیت رهبر انقلاب در پی رحلت آیت ا... بجنوردی

رهبر معظم انقلاب اسلامی در پیامی درگذشت آیت ا... بجنوردی را تسلیت گفتند. حضرت آیت‌ا... خانه‌ای در پیامی، درگذشت فقیه عالیقدر مرحوم آیت‌ا... آقای حاج سیدمهدی بجنوردی را تسلیت گفتند. متن پیام رهبر انقلاب به این شرح است: بسم ا... الرحمن الرحیم درگذشت فقیه عالیقدر و متعبد مرحوم آیت‌ا... آقای حاج سید مهدی بجنوردی رضوان ا... علیه را به خاندان مکرم ایشان و بیت شریف مرحوم آیت‌ا... حاج میرزا حسن بجنوردی اعلی‌ا... مقامه و دیگر وابستگان و ارادتمندان و مستفیدان از محضر ایشان تسلیت عرض می‌کنم و علو درجات این عالم جلیل‌القدر را که عمری با سلامت نفس، تقوا و طهارت در نجف و تهران گذرانیدند از خداوند متعال مسألت می‌کنم.

یادداشت

غربی‌ها ناچارند به میز مذاکرات برگردند

در حال حاضر مذاکرات هسته‌ای در حالتی از سکون قرار دارد. البته تا پیش از این برابر با

اطلاعات رسیده، در

بیش از ۹۰ درصد از موضوعات، به صورت شفاهی به توافق رسیده بودیم، در چهار یا پنج مورد باقیمانده هم اصرار جمهوری اسلامی این بود که طرف مقابل حتما حساسیت‌ها و خطوط قرمز ایران را درنظر بگیرد. طبعاً برای به نتیجه رسیدن در همه‌مورد، مطلوب‌این بوده‌که مذاکرات چند روزی ادامه پیدا می‌کرد تا تکالیف موضوعات بر جای مانده هم روشن می‌شد اما غربی‌ها و در راس آنها آمریکایی‌ها در این شرایط تلاش کردند که بازی را به‌هم بزنند، با این هدف که از جمهوری اسلامی ایران امتیاز بیشتری بگیرند. با این حال آنها هم می‌دانند که ایران امتیازی نمی‌دهد، این موضوع هم جزو مسلمات است که نیاز غرب به توافق بیش از ایران است. با تمام این اوصاف همچنان جمهوری اسلامی ایران معتقد است که اگر طرف‌های مقابل حسن نیت داشته باشند، حتما رسیدن به توافق خوب دست‌یافتنی است.

در کنار ترفند جدید غرب برای به هم زدن بازی به نیت گرفتن امتیازات بیشتر، دستگاه تبلیغاتی آنها با عرصه‌گردانی همیونیست‌ها و با فضا سازی رسانه‌ای، قصد القای این موضوع را دارند که گویی آمریکا برای بار چندم ضرب‌الاجلی برای تعیین تکلیف مذاکرات هسته‌ای درنظر گرفته است. بدون تردید این خط تبلیغاتی در حد بلوف سیاسی است و آنها می‌دانند که حق تعیین ضرب‌الاجل برای ایران راندارند، چون جمهوری اسلامی در حال حاضر با توجه به عبور از تحریم‌ها، افزایش فروش نفت، توان دستیابی به اموال بلوکه‌شده، رسیدن به فناوری‌های جدید هسته‌ای، توان بالای نظامی، نفوذ منطقه‌ای، تقویت دیپلماسی اقتصادی و روی آوردن به اقتصاد مقاومتی، کاملاً در جریان مذاکرات دست‌بالا دارد. در شرایط کنونی بسیاری از کشورهایی که تحت تحریم آمریکا قرار دارند، علاقه‌مند هستند که از تجربه ما برای ختنی سازی تحریم‌ها الگو بگیرند. در هر حال ما دنبال توافق برد-برد هستیم و معتقدیم در جریان مذاکرات، هر کدام از طرفین با در نظر گرفتن همه شرایط می‌توانند به منافع برسند اما با این وصف عجله‌ای هم برای رسیدن به توافق به هر قیمتی نداریم. البته پیش‌بینی من این است که بازی جدید تبلیغاتی و سیاسی غربی‌ها برای تحت فشار قراردادن ایران، در نهایت به نقطه پایان خواهد رسید و آنها مجبور می‌شوند دوباره به مذاکرات برگردند. حقیقت این است که برجام و مذاکرات، موضوع اصلی جمهوری اسلامی ایران نیست. ما با ده‌ها مساله روبه‌رو هستیم که در ذیل آنها موضوع برجام و توافقات وین قرار دارد و قرار نیست که تلاش و کوشش برای رسیدن به بهبود وضعیت اقتصادی در کشور، وابسته گفت‌وگوهای برجام باشد. به عبارت دیگر مدیریت کشور بندگان مذاکرات نیست.

پیام‌های ایران و آمریکا توسط انزیکه مورا هماهنگ‌کننده گفت‌وگوها در حال رد و بدل شدن است

ایسنا

در پی تکرار وقوع انفجارهای تروریستی جنایت‌بار در مدارس و مساجد مناطق مختلف افغانستان، رئیس‌جمهور در پیامی نسبت به گسترش تهدیدها علیه ملت افغانستان و ملت‌های منطقه هشدار داد. سیدابراهیم رئیسی با صدور پیامی ضمن محکومیت شدید انفجارهای

هشدار رئیس‌جمهور درباره گسترش تهدیدها علیه افغانستان و ملت‌های منطقه

تروریستی اخیر در افغانستان بر ضرورت تأمین امنیت همه مردم افغانستان به‌خصوص امنیت کامل آنها در مدارس، مساجد و مراکز مذهبی تأکید کرد. رئیس شورای عالی امنیت ملی همچنین با تأکید بر مسؤولیت حاکمان افغانستان در شناسایی و مجازات تروریست‌های عامل حملات اخیر، اعلام

بازی با ضرب‌الاجل

آمریکا از تعیین ضرب‌الاجل در زمان وقفه گفت‌گوهای رسمی وین به دنبال چیست؟

در روزهایی که حتی چادر استقرار خبرنگاران در وین جمع شده و خبری از اخبار جدید مذاکراتی نیست، منابع نزدیک به مذاکرات وین به یک روزنامه صهیونیستی گفته‌اند دولت آمریکای باز هم ضرب‌الاجل مربوط به مذاکرات رفع تحریم‌ها در وین را تغییر داده است! چیزی شبیه طنز درباره دولت آمریکا درحال اتفاق افتادن است، درحالی که آمریکا همچنان درخواست ایران برای نهایی کردن مذاکرات را بی‌جواب گذاشته و حاضر به تصمیم سیاسی نشده، برای مذاکرات ضرب‌الاجل تعیین کرده است. در پنج ماه گذشته که روایت رسانه‌ای، پیوست مذاکرات بوده، حالا تعیین ضرب‌الاجل‌های ساختگی هم تبدیل به یکی از تاکتیک‌های غربی‌ها برای تحت فشار قرار دادن تیم ایران شده است، اتفاقی که البته در طول مذاکرات هم رخ داد. در حالی که شواهد متعددی نشان می‌دهد ضعف تصمیم‌گیری در طرف‌های غربی و به‌خصوص آمریکا، باعث خالی شدن میز مذاکرات از ۲۰ اسفند تاکنون شده، اکنون تعیین ضرب‌الاجل برای میز خالی، بیشتر چیزی شبیه دست دادن بایدن با موجودات خیالی، مایه تمسخر است. اما واقعا داستان جدید آمریکا در قبال مذاکرات چیست؟

مریم عاقلی

سیاسی

بازی دوسره ضرب‌الاجل و فکت‌شیت

از زمان آغاز نخستین دور مذاکرات وین در دولت سید ابراهیم رئیسی در آذرماه سال ۱۴۰۰، مقامات کشورهای غربی و جریان رسانه‌ای این کشورها در چندین خبرسازی برای بسته شدن پنجره مذاکرات، اقدام به تعیین ضرب‌الاجل کردند که البته با نزدیک شدن به هر یک از آن موعدها، آن را چند هفته به عقب انداختند. پیام فرامتن این اقدام رسانه‌ای که عموماً آمریکایی‌ها به تلاش داشتند بر کوتاه بودن زمان در مذاکرات وین تأکید کنند، القای این موضوع بوده که سرعت گفت‌وگوها تابع اقداماتی است که ایران باید انجام دهد، درحالی‌که از شواهد متعدد این‌طور برمی‌آید که آمریکایی‌ها اصلی‌ترین عامل وقت‌کشی در گفت‌وگوها بوده‌اند و اکنون که در ۲۴ آوریل به‌سر می‌بریم، هنوز پاسخی از واشنگتن برای درخواست ایران شنیده نمی‌شود. فقط به تعدد این خبرسازی‌ها توجه کنید. بهمن سال گذشته شبکه خبری سی‌ان‌ان گزارش داده بود که دولت آمریکا آخرین موعد برای حصول توافق را «آخر ماه فوریه» اعلام کرده، هرچند تا قبل از این ضرب‌الاجل، یک مقام آمریکایی روز ۲۷ دی‌ماه در گفت‌وگو با روزنامه وال استریت ژورنال گفته بود پنجره مذاکرات هسته‌ای با ایران «اواسط ماه فوریه» بسته خواهد شد. باز هم قبل‌تر از آن، پایگاه خبری پولیتیکو به نقل از مقام‌های غربی نزدیک به مذاکرات وین، نوشته بود که پنجره مذاکرات تا پایان ماه ژانویه یا اوایل فوریه بسته خواهد شد. پایان سال میلادی ۲۰۲۱ هم ضرب‌الاجل دیگری بود که مقام‌های آمریکایی و سه‌کشور اروپایی در هفتمتین دور مذاکرات وین به عنوان نقطه اتمام دیپلماسی با ایران مطرح کرده بودند. حتی آتش آجتان شور شده که مساله ضرب‌الاجل‌های ساختگی آمریکا اخیراً مورد توجه یک اندیشکده یهودی قرار گرفته و این اندیشکده به اظهارات ۲۷ مقام آمریکایی درباره کوتاه بودن زمان در مذاکرات اشاره کرده و نوشته بود: «به نظر می‌رسد زمان مذاکرات هسته‌ای هرگز به پایان نمی‌رسد.» اما بازی ضرب‌الاجل یک سر دیگر هم دارد: فکت‌شیت، درواقع تعیین ضرب‌الاجل‌های ساختگی و بازی فکت‌شیت دو ابزاری بوده که آمریکا با آن تلاش می‌کند در اخذ تصمیمات سیاسی لازم تعلل کند و اساس بازی فکت‌شیت‌ها هم برای کاهش هزینه تصمیم‌گیری سیاسی تعریف می‌شود. به‌طور مثال بهمن سال گذشته، رویترز به نقل از منابعی غیرمشخص اقدام به انتشار اخباری پیرامون مذاکرات کرد که هدف آن هم دقیقاً تأثیرگذاری بر تصمیم تیم‌های مختلف بود و این بازی همچنان ادامه دارد.

یک بی‌عملی ادامه‌دار

به نظر می‌رسد حالت مطلوب برای دولت بایدن، ادامه وضعیت فعلی حداقل تا انتخابات کنگره است اما ایران قطعاً نمی‌تواند نسبت به این مساله بی‌تفاوت باقی‌بماند تا هزینه‌تراشی آمریکا برای ایران هم صورتحساب شود. به این معنا که تهران تمایلی ندارد هزینه مشکلات داخلی در دولت بایدن را بپردازد و حرکت بعدی خود را براساس رفتار دولت آمریکا تعیین کند. ایران صرفاً متناسب با منافع ملی خود، قدم به قدم پیش می‌رود و از این نقطه به بعد، برعهده دولت بایدن خواهد بود که با شرایط فعلی را ادامه دهد یا به دنبال یک تصمیم قاطع سیاسی برای حل آخرین مشکلات موجود، برای احیای برجام باشد. البته این وضعیت کسل‌کننده در اتمام مذاکره توسط آمریکا، سبب شد امیرعبداللّه‌پان هم خطاب به بولر، مسؤول سیاست خارجی اتحادیه اروپا یادآوری کند ایران به دنبال توافق خوب، قوی و پایدار است و آمریکا باید زیاده‌خواهی‌ها و تردید را کنار گذاشته، در مسیر واقعی‌بینی و راه‌حل گام بردارد. در مقابل هم مسؤول سیاست خارجی اتحادیه اروپا در این گفت‌وگوی تلفنی به وزیر خارجه کشورمان پیشنهاد کرده که گفت‌وگوها مجدداً بین انریکه مورا و علی باقری از نزدیک پیگیری شود.

کرد جمهوری اسلامی ایران آمادگی همکاری و به‌کارگیری همه امکانات خود برای مقابله با تهدید تروریسم تکفیری و جلوگیری از تکرار این فجایع بوده و همچنین آماده است در حوزه درمانی نیز به مجروحان این حملات تروریستی کمک‌های برادرانه خود را ارائه کند.

در تهران چه می‌گذرد؟

برای تهران نتیجه مهم‌تر از زمان است، ایران این را بارها گفته که زیربار توافق برای توافق نمی‌رود و فقط به دنبال توافق خوب است. خط اصلی هم همان مواضع دسامبر ۲۰۲۱ است، یعنی ایران در تلاش است برجام را از که از نخستین روزهای اجرایی شدن آن در اثر سیاست‌های آمریکا و کشور‌های غربی به توافقی خالی از منافع اقتصادی برای تهران تبدیل شده بود را در ریل یک توافق دوجانبه و متوازن قرار دهد؛ البته با این ملاحظه که دیپلماسی اقتصادی و آب خوردن کشور را هم به توافق گره نزنند. درواقع جمهوری اسلامی ایران معتقد است هر چند رفع سریع‌تر تحریم‌ها در اولویت قرار دارد اما اطمینان از «رفع موثر و واقعی» تحریم‌ها نباید فدای «زمان» شود. آن هم با توجه به این‌که طرف غربی در شش سالی که از اجرای برجام گذشته، نشان داده نمی‌خواهد چیزی غیر از رفع نمادین تحریم‌ها عاید ایران شود. از این رو اگر برجام قرار است توافقی چندجانبه باشد، این بار باید سازوکارهایی برای تضمین برخورداری هر دو طرف از منافع وعده داده‌شده را به صورت دقیق شامل شود، چون تاکنون مکانیسمی برای راستی‌آزمایی پایندی طرف مقابل به تعهداتش برای تهران وجود نداشته است. اما حالا دلیل اصرار ایران بر ضرورت درنظرگرفتن دومکانیسم «راستی‌آزمایی رفع تحریم‌ها» و «تضمین برای ماندگاری برجام» همین است که غربی‌ها نتوانند رفتارهایی را که از سال ۲۰۱۵ تا به حال داشته‌اند، تکرار کنند.

مذاکرات در سطح غیررسمی

حالا دقیقاً یک‌ماه و نیم از وقفه در مذاکرات وین می‌گذرد، ولی تبادل پیام‌ها بین ایران و آمریکا از طریق انریکه مورا در جریان است و ارتباطات بین علی باقری، مسؤول بین ایرانی و انریکه مورا، مسؤول هماهنگی مذاکرات به صورت مستمر برقرار است تا جایی که سخنگوی وزارت خارجه هم ۲۹ فروردین رسماً این موضوع را اعلام کرد و گفت که روابط ما در چارچوب گفت‌وگوهایی که در وین انجام می‌شود، با اتحادیه اروپا به صورت عادی انجام می‌شود و رفت و برگشت پیام‌ها بین تهران و واشنگتن از طریق آقای انریکه مورا انجام می‌شود. البته در آن طرف ماجرا ند پرایس، سخنگوی وزارت خارجه آمریکا هم یک روز بعد اعلام کرد انریکه مورا همچنان به انتقال پیام‌ها بین واشنگتن و تهران ادامه می‌دهد و در تلاش است تا این مذاکرات را به نتیجه موفقیت‌آمیز برساند. یک قرینه دیگر هم در این زمینه که نشان‌دهنده در جریان بودن مذاکرات است، سکوت جدید آنها درباره سطح دسترسی ایران است؛ نگرانی غرب و آمریکا از میزان گریز هسته‌ای و سطح دسترسی ایران به انرژی هسته‌ای هواره در مذاکرات از سوی مقامات غربی مورد اشاره قرار می‌گرفت و انگلیس و آمریکا بسیار روی این مساله حساس بودند، اما حالا سه کشور ترونیکی اروپایی، چیزی درباره آن نمی‌گویند و روسیه و چین هم کاملاً سکوت کرده‌اند. بنابراین رمزگشایی این اتفاقات نشان می‌دهد که همه‌چیز مسکوت باقی نمانده و اکنون که یک زمان طولانی از توقف مذاکرات گذشته، هیچ ردی از آن ابراز نگرانی‌ها دیده نمی‌شود و این اتفاق هم مؤید دیگری بر جریان داشتن مذاکرات غیررسمی است، البته در این شرایط تعیین ضرب‌الاجل توسط آمریکا، همزمان با یک بی‌عملی و عدم تصمیم‌گیری تاریخی، به هیچ عنوان پذیرفته‌شده نیست و تأثیری در مسیر مذاکراتی تهران نخواهد داشت.

گفت‌وگوی «جام جم» با نایب‌رئیس کمیسیون امنیت ملی مجلس

آرایش جدید دیپلماسی تهران-واشنگتن در دوره نیاز به خرید نفت

مقامات عالی‌نظام درباره باید و نیاید‌های مذاکراتی تعیین شده، تصریح کرد: «رسیدن به توافق خوب زمانی میسر خواهد بود که از یک سو طرف‌های مقابل احساس منفعت کنند و از سویی دیگر منافع ملی ایران هم تأمین شود، درغیر این‌صورت رسیدن به هر توافقی به هیچ‌وجه هدف مطلوبی نیست و جمهوری اسلامی به هیچ‌وجه زیربار توافقی که متضمن منافع کشور نباشد، نخواهد رفت.» مقتدیابی با اشاره به تلاش‌های غرب و آمریکا برای گرفتن امتیازات بیشتر از جمهوری اسلامی تأکید کرد: «غربی‌ها از همه امکانات و ابزار خود استفاده می‌کنند تا ایران را به عقب‌نشینی از مواضع و خطوط قرمز خود وادارند اما واقعیت این است که دولت و تیم مذاکره‌کننده در گفت‌وگوهای وین به نمایندگی از نظام جمهوری اسلامی ایران، کاملاً خود را ملزم می‌دانند که در چارچوب الزامات تعیین‌شده و رویکردهای مبنایی از منافع ملت دفاع کند.»

نفت و انرژی بود. «بخشی از آن هم اتفاق افتاده، سرازیر شدن پول‌های بلوکه‌شده ایران که خارج از کشور است. ما در طی ماه‌های گذشته بخشی از امول را توانسته‌ایم برای هزینه‌های خودمان مصرف کنیم، اکنون بخشی از اموال و دارایی‌های ایران که توسط برخی از کشورها به بهانه تحریم‌ها آمریکا داده نمی‌شد، آزاد شده و در روزهای آینده دلارهای حاصل از فروش نفت ایران در ابعاد قابل‌توجهی توجّه به کشور بازخواهد گشت.»

مقتدیابی همچنین با اشاره به انتقال پول‌ها و اموال بلوکه‌شده ایران از کشورهای دیگر خاطرنشان کرد: «این‌که انگلیس بدهی‌های خود را در گرام اول پرداخت کرد، نشانه بارزی از رسیدن اروپایی‌ها به این باور است که از این پس ایران تحت تحریم جدیدی قرار نخواهد گرفت، عملاً تحریم‌های قبلی هم از بین رفته و دیگر اثر و ثمری روی زندگی و اقتصاد مردم ایران نخواهد داشت.»

نایب‌رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی در پایان

